

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง*

The Effect of The Critical Reading Skill Exercise in Thai Language in Mathayomsuksa 1
of the Demonstration school of Ramkhamhaeng University

ก่อกองศ์ นามวัฒน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ (1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย (3) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ (1) แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีประสิทธิภาพ (E1/ E2) เท่ากับ 86.79/84.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80/80 (2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 84.67 มีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.6064 หรือคิดเป็นร้อยละ 60.64

*บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา 1 ท่าน คือ อ.ดร.เด่นดาว ชลวิทย์

**นักศึกษาปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หมายเหตุ : คำสำคัญ (Key Words) ได้แก่ (1) แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์ (2) การอ่านเชิงวิเคราะห์

Abstract

The purposes of study were: 1) to study the efficiency of the critical reading skill exercise in Thai Language in Mathayomsuksa 1 of the Demonstration school the criteria set at 80/80 2) to compare the students learning achievement of to study the efficiency of the critical reading skill exercise in Thai Language in Mathayomsuksa 1 of the Demonstration school 3) to investigate the effectiveness index of by the the critical reading skill exercise in Thai Language in Mathayomsuksa 1 of the Demonstration school.

The samples of this research consisted of 35 students studying in Mathayomsuksa 1 of the Demonstration school of Ramkhamhaeng University in the second semester of academic year 2016, selected by Purposive Sampling.

Results were found as follows : 1) The Critical Reading Skill Exercise in Thai Language in Mathayomsuksa 1 of the Demonstration school of Ramkhamhaeng University were efficient since the criteria (E1/E2) were found at 86.79/84.67 based on the standardized criteria of 80/80. 2) The learning achievement in The Critical Reading Skill Exercise in Thai Language in Mathayomsuksa 1 of the Demonstration school of Ramkhamhaeng University, compare between before and after is 84.67, was higher than before with the statistically significantly difference at the level 0.01 3) The effectiveness index of learning through The Critical Reading Skill Exercise in Thai Language in Mathayomsuksa 1 of the Demonstration school of Ramkhamhaeng University was 0.6064, which showed that the students knowledge increased 60.64%

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาสำคัญของชาติเป็นมรดกทางภาษาของคนไทยแล้วยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะของภาษาที่ใช้แสวงหาความรู้อีกด้วย ภาษาไทยในปัจจุบันจึงเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนอ่านทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร และเพื่อรับองค์ความรู้ที่หลากหลาย ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเน้นสอนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นทักษะการคิดขั้นสูง ที่เป็นประโยชน์ให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในอนาคตและชีวิตการทำงานได้ ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 26-27) กล่าวถึงทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ว่า การอ่านคิดวิเคราะห์ยังมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในทุกสาขาวิชา เพราะผู้เรียนจะต้องอ่านหนังสือเอกสารและสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ต้องเรียน ปัญหาในปัจจุบันคือผู้เรียนอ่านหนังสือเพื่อจำไปทำข้อสอบ แต่ไม่ได้อ่านสร้างความรู้ความเข้าใจในศาสตร์นั้น จนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และนำความรู้จากการอ่านไปประยุกต์ในการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ การเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต กล่าวคือ หากผู้เรียนมีทักษะในการอ่านคิดวิเคราะห์ ก็เท่ากับว่าผู้เรียนมีพื้นฐานที่สำคัญในการที่จะเรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ในสาขาวิชาใดก็ได้ อย่างมีประสิทธิภาพความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนของผู้เรียนเป็นปัญหาสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศมาโดยตลอด นักเรียนทำข้อทดสอบที่เป็นแบบอัตนัย ด้วยการเขียนอธิบายความไม่ได้ และความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ ประกอบกับการยกตัวอย่างประกอบที่เป็นเหตุผลต่าง ๆ และการเขียนข้อความยาว ๆ ไม่ได้ สะท้อนให้เห็นว่าเป็นปัญหามาจากการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา และการท่องจำมากกว่าการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรียบเรียงและการเขียนสื่อความ (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2554, หน้า 3)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สอนภาษาไทย จึงได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และพัฒนานวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ได้ผลดีนั้นควรให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนซ้ำ ๆ ทวนบ่อย ๆ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะทางภาษาได้ และวิธีฝึกทักษะทางภาษาให้ได้ผลดีอีกวิธีหนึ่งคือการใช้แบบฝึกทักษะ เพราะผู้เรียนได้ฝึกทักษะบ่อย ๆ ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและเกิดความสนุกสนาน

ผู้วิจัยมีความสนใจสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากเนื้อหาที่หลากหลาย ได้แก่ สารคดี บทความ ข่าว เรื่องสั้น และนิทานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเพื่อเป็นแนวทางในการประเมิน ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ สำหรับการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สารการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย
3. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย มีค่าดัชนีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ

2.1 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 5 เรื่องแต่ละเรื่อง มี 5 กิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน ดังนี้

- เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน
- เล่มที่ 2 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเพลง
- เล่มที่ 3 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าว
- เล่มที่ 4 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ
- เล่มที่ 5 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากสารคดี

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 5 แผน เป็นเวลา 12 ชั่วโมง

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ

1. การจัดการเรียนรู้ เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 5 เรื่อง คือ สารคดี บทความ ข่าว เรื่องสั้น และนิทาน แต่ละเรื่องมี 5 กิจกรรม และมีแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

ตัวแปรตาม คือ

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย มีความก้าวหน้าขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความสามารถทางด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป
4. นักเรียนสามารถนำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย พัฒนาทักษะการอ่าน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น และการเรียนในระดับสูงต่อไป รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. ครูผู้สอนนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 35 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสอน 12 ชั่วโมง รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน ในวันที่ 6 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน
2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนตามตารางที่กำหนด โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ระหว่างวันที่ 15 เดือนมกราคม 2560 ถึงวันที่ 6 เดือน มีนาคม 2560 รวม 12 ชั่วโมง
3. เมื่อดำเนินการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยจึงทดสอบหลังเรียนในวันที่ 6 เดือน มีนาคม 2560 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ฉบับเดิม แต่ใช้วิธีการสลับข้อและสลับตัวเลือก เพื่อวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์
4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบค่า t (t - test) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลมาทำการสรุปผล

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงดังนี้

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

การสอนกระบวนการคิดวิเคราะห์ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 2-15) กล่าวถึงการสอนให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ว่า กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่将会วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดินรูปสภาพบทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริงหรือเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาความจริงสาเหตุหรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้ บทความนี้ ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันหลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ เป็นการพินิจ พิจารณาทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อยโดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5 W 1 H ประกอบด้วย What (อะไร) Where(ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้การคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลักเป็นการคิดเชิงลึก คิดอย่างละเอียดจากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องเทคนิคการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้ คือ 5 W 1H

What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุด คืออะไร สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้ คืออะไร

Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหนเหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้นได้ เหตุใดต้องเป็นคนนี้เป็นเวลานี้เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้างใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดมากที่สุด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้คว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้างเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีหลักในการพิจารณาคนคืออย่างไรบ้าง นอกจากนี้แล้วอาจจะใช้เทคนิคการตั้งคำถามในลักษณะอื่นได้ เช่น คำถามเกี่ยวกับจำนวน เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนกี่คน คำถามเชิงเงื่อนไข เช่น ถ้า....จะเกิด.....ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ 5 ปีที่แล้วใครจะเป็นผู้ได้ประโยชน์และใครจะเป็นผู้เสียประโยชน์ เกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญ เช่น ใครเป็นคนสำคัญที่สุดของเรื่อง ประเด็นใดเป็นประเด็นหลัก และประเด็นใดเป็นประเด็นรอง คำถามเชิงเปรียบเทียบ เช่น ระหว่าง...กับ...สิ่งใดสำคัญกว่าระหว่างความตายกับการพรากจากความรัก สิ่งใดสำคัญกว่า

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ฝึกฝนให้ผู้อ่านรู้จักใช้ ความคิด สติปัญญาและความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน จะต้องอาศัยทักษะการอ่านด้านต่าง ๆ เช่น การอ่านเก่ง อ่านเร็วและอ่านเพื่อค้นคว้า ฯลฯ

ความหมายของแบบฝึกทักษะ ถวัลย์ มาศจรัส (2546, หน้า 18) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึกหัด หมายถึง กิจกรรมพัฒนาทักษะเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่

การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

การสร้างแบบฝึกที่ดี กุศยา แสงเดช (2545, หน้า 6-7) ได้กล่าวแนะนำผู้สร้างแบบฝึกให้ยึดลักษณะแบบฝึกที่ดีดังนี้ 1. แบบฝึกที่ดีควรความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำ ที่ใช้ไม่ควรยากเกินไป เพราะจะทำให้ความเข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายและเหมาะสมกับผู้ใช่ เพื่อนักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้ 2. แบบฝึกที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดหมายของการฝึกลงทุนน้อย ใช้ได้นาน ทันสมัย 3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกเหมาะกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน 4. แบบฝึกที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป แต่ควรมีกิจกรรมหลายแบบเพื่อสร้างความสนใจ และไม่เบื่อในการทำและฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนจำนน 5. แบบฝึกที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบในแบบและให้ตอบโดยเสรี การเลือกใช้คำ ข้อความ รูปภาพในแบบฝึก ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียน ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ว่า นักเรียนจะเรียนได้เร็ว ในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ 6. แบบฝึกที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อย ๆ หรือที่ตัวเองเคยใช้ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่ได้ฝึกนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป 7. แบบฝึกที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคน มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญา และประสบการณ์ เป็นต้น ฉะนั้นการทำแบบฝึกแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับตั้งแต่ ง่าย ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อว่าทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน จะได้เลือกทำได้ตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก 8. แบบฝึกที่จัดทำเป็นรูปเล่ม นักเรียนสามารถเก็บรักษาไว้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองต่อไป 9. การที่นักเรียนได้ทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันทั่วทั้ง 10. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกจากมีในหนังสือเรียนแล้ว จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่ 11. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกจากตำราเรียนหรือกระดานดำ ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ได้มากขึ้น 12. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการพิมพ์เป็นรูปเล่มที่แน่นอน ลงทุนต่ำแทนที่จะใช้พิมพ์ลงกระดาษไปทุกครั้งไป นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนได้อย่างมีระบบและมีระเบียบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตดา คงด้วง (2549) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 การวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 50 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 16 คาบ คาบละ 50 นาที ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One – Group Pretest Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ และแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพ 81.43/82.87 นั้นนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำสามารถเขียนสะกดคำได้ดีกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ

ณิชาพร ปรีชาวิภาส (2551) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 22 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองรวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียน ครูและปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น ต้องการให้แบบฝึกมีหลายรูปแบบ เนื้อหาน่าสนใจ เข้าใจง่าย เป็นเรื่องราวใกล้ตัวเด็กหรือข้อมูลท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย ชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบฝึก 2) แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.81/82.70 3) การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น นักเรียนมีความสนใจในการเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม มีความตั้งใจในการเรียนรู้และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข 4) ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Pattana Rattanon (2014) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง The Effects of Developmeny of Analytical Thinking for Prathomsuksa 6 Students by using the Activity Aackage Printing Media มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิภาพของการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 24 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 82.68/84.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อ

สิ่งพิมพ์พบว่าค่าความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์เท่ากับ 0.75 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปรากฏผล ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีประสิทธิภาพ (E1/ E2) เท่ากับ 86.79/84.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80/80
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 84.67 นักเรียนจึงมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีค่าเท่ากับ 0.6064 หรือคิดเป็นร้อยละ 60.64

การอภิปรายผล

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.79/84.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐาน หมายความว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ได้คะแนนจากทำกิจกรรมระหว่างเรียนและทดสอบย่อย ค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.79 และได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยทดสอบหลังเรียน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.67 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สามารถแก้ปัญหาด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้เป็นอย่างดี อันเนื่องมาจาก

1.1 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย มีวิธีการสร้าง ที่ถูกต้องตามหลักการ สร้างแบบฝึกที่ดี สอดคล้องกับความคิดเห็นของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 131-132) ที่กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ประกอบด้วย เป็นสิ่งที่ให้นักเรียนเรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน คำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ใช้เวลาที่เหมาะสม คือไม่นานเกินไป เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน สอดคล้องกับ จินดา พันธุ์แอ (2555, หน้า บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า แบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 86.30/84.19 สอดคล้องกับพัศตร์วิภา ไทรรารอด (2550, หน้า บทคัดย่อ) พบว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของประโยค มีประสิทธิภาพ 81.63 / 83.38 ผลการศึกษาเป็นทิศทางเดียวกันกับไพโรจน์ เมฆอรุณ (2551, หน้า บทคัดย่อ) พบว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง ไตรยางค์และการผันอักษร มีประสิทธิภาพ 80.15/84.74 สอดคล้องกับ ฉิชาพร ปรีชาวิภาส (2551, หน้า บทคัดย่อ) ผลการวิจัยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.81/82.70 ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา สมันต์ศรี (2555, หน้า บทคัดย่อ) พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยรูปแบบการอ่านวิธี SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.92/83.33 และสอดคล้องกับจุติดา คงด้วง (2549, หน้า 49-60) พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ และแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพ 81.43 /82.87 มีผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pattana Rattanon (2014, P 645) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 82.68/84.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

1.2 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 เรื่อง ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ และวิธีสร้างที่เหมาะสม ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทั้ง 5 แผนมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ส่งผลให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่เบื่อหน่าย มีความสนใจต่อการเรียนตลอดเวลา ในด้านการออกแบบกิจกรรมอาจเป็นผลมาจากการที่ผู้เรียนได้ทราบผลย้อนกลับทันทีหลังจากทำแบบฝึกทักษะแล้วและได้ตรวจคำตอบ เป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมแรงทางบวก ผู้เรียนรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถและความสำเร็จของตน ทั้งผู้เรียนค่อย ๆ เรียนรู้ทีละน้อย ตามลำดับเนื้อหาที่มีความง่ายแล้วค่อย ๆ ยากขึ้นไปโดยลำดับ ตามขั้นตอนที่ครูเตรียมการสอนมาแล้ว ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จันทนา การสะอาด (2547, หน้า บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการสร้างแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

4 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติตา คงด้วง (2549, หน้า 49-60) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำสามารถเขียนสะกดคำได้ดีวก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำสามารถเขียนสะกดคำได้ดีวก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ มีผลสอดคล้องกับการศึกษาของ Pattana Rattanon (2014, P 645) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตรงกับผลการศึกษาของ จินดา พันธุ์แอ (2555, หน้า บทคัดย่อ) วิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษเป็นไปในทิศทางเดียวกับ พัทธวีภา ไทรารอด (2550, หน้า บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง ชนิดของประโยค หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ ไพโรจน์ เมฆอรุณ (2551, หน้าบทคัดย่อ) ได้ผลการศึกษาว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ ฉิชาพร ปรีชาวิภาส (2551, หน้า บทคัดย่อ) ผลการวิจัย ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอนมา สมันต์ศรี (2555, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยรูปแบบการอ่านวิธี SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตลอดทั้งงานวิจัยของคอเรย์ (Corey, 2000, P 2690 –A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอ่านและเขียน เชิงวิเคราะห์ของผู้หญิงวัยรุ่นในเขตชนบทของเทือกเขาปาลาเซีย ในสหรัฐอเมริกา พบว่าการฝึกอ่านและเขียนเชิงวิเคราะห์ในโรงเรียน ได้ละเลยการฝึกให้กับเด็กและวัยรุ่นที่มาเรียนในโรงเรียนเขตนั่น จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องของวัฒนธรรมสะกัยภาพที่มีอยู่ที่บ้านของนักเรียน ทำให้เด็กเหล่านั้นสามารถที่จะคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทสตรีในวัฒนธรรมของเขา เพราะโดยความเป็นจริงแล้วเขาต้องการให้โรงเรียนที่มีบทบาททางด้านจินตนาการ สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับรูปแบบของการเขียนและการอ่าน

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย พบว่าดัชนีประสิทธิผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีค่าเท่ากับ 0.6064 หรือคิดเป็นร้อยละ 60.64 เป็นผลอันเนื่องมาจาก นักเรียนได้เรียนรู้จากแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่มีเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน มีภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจ เกิดจากผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ และใช้วิธีการที่เหมาะสม โดยศึกษาตามคู่มือครู

หนังสือเรียน วิธีการ หลักการ ทฤษฎี และเทคนิค การทำแบบฝึกทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ศิริวรรณ คงรอด (2548, หน้า 83) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนในการ ฝึกทักษะควรมีการฝึกตามลำดับขั้นตอน การ สร้างแบบฝึก ที่ทำให้นักเรียนสนใจ จะต้องมียุทธศาสตร์ในการสร้างและใช้หลักจิตวิทยา ใช้ภาษาสำนวน ง่าย ๆ เป็นคำที่ใกล้กับตัวนักเรียน โดยศึกษาปัญหาและใช้หลักจิตวิทยาเด็กในการเรียนรู้ เนื้อเรื่องต้องใช้ ข้อคิดและเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และเลือกเนื้อหาให้ตรงกับแบบฝึกหัดให้ครบถ้วนตามที่ กำหนด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา สมันต์ศรี (2555, หน้า บทคัดย่อ) พบว่าดัชนีประสิทธิผลแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยรูปแบบการ อ่านวิธี SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.7254 ซึ่งแสดง ว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 72.5 สอดคล้องกับงานค้นคว้าของ Pattana Rattanon (2014,P 645) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ หลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้ชุด กิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์พบว่าค่าความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์เท่ากับ 0.75 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75

ข้อเสนอแนะ

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอน ควรเสนอแนะให้นักเรียนได้รับทราบถึงความรู้เบื้องต้นในเนื้อหาการเรียนด้วย แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า ในแต่ละเล่มประกอบเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ แนะนำแบบฝึกแต่ละเล่ม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแบบฝึก และสามารถดำเนินการตามคำชี้แจงในแบบฝึก ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ครูแนะนำส่วนที่ไม่เข้าใจ เพื่อให้การฝึกเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามลำดับ
2. ในการนำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์นี้ไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษา เกี่ยวกับแบบฝึก ทักษะวิธีการใช้แบบฝึกทักษะ และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อม สร้างความเข้าใจใน กระบวนการและลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. อาจจะยืดหยุ่นเวลาในการทำแบบฝึกทักษะตามความเหมาะสมของวัยและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล
4. ผลงานหรือชิ้นงานของนักเรียนที่ได้คะแนนน้อยหรือไม่ผ่านเกณฑ์ ครูผู้สอนควรหาเวลา ซ้อมเสริมกิจกรรมนั้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและเรียนรู้เพิ่มขึ้นจนสามารถพัฒนาตนเองให้เกิด ความชำนาญ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนหลาย ๆ โรงเรียน เพื่อหาข้อบกพร่อง ข้อดี ข้อเสีย นำไปสู่การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป
2. ครูผู้สอนสามารถนำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปปรับเปลี่ยนใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
3. ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากเนื้อหาอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน หรือส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กุศยา แสงเดช. (2545). แบบฝึก คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์แม็ค จำกัด.
- จินดา พันธุ์แอ. (2555). แบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรค์มัธยม . วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จุติดา คงด้วง. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)4 . สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉันทนา การสะอาด. (2547). การสร้างแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต ,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณิชาพร ปรีชาวิภาส. (2551). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัศตร์วิภา ไตรรารอด. (2550). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของประโยค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพโรจน์ เมฆอรุณ. (2551). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง ไตรยางค์และการผันอักษรสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตร และการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศิริวรรณ ทงรอด. (2548). การทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและทักษะการเขียนคำที่มีตัวสะกด
ไม่ตรงมาตราในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์เพชรบุรีจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร :
ภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ. (2550). วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการเรียนรู้โดยการแสวงหา
ความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภาพการพิมพ์.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2554). ทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ ซี.ซี.
นอลติจิลิงคส์.

อโนมา สมันต์ศรี. (2555).การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยรูปแบบการอ่านวิธี SQ3R กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. งานวิจัยทางการศึกษาลำปางงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 19, จังหวัดหนองบัวลำภู.

Corey,JeanThomson. (2000) “*The Gendering of Literacies : The Reading and Writing Practices of
Adolescent Girls in Rural Appalachia.*” Dissertation Abstract International, 61 : 2690-A.

Pattana Rattanon .(2014). *The Effects of Developmeny of Analytical Thinking for Prathomsuksa 6
Students by using the Activity Aackage Printing Media* .AEE-TJ. Environ. Ed., 5(10), P 642 – 648.